Revisorns ansvar enligt ABL – viktiga insikter

Jessica Östberg, 28 oktober 2026

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Årets samhälls-insats 2025
SVENSKA UTBILDNINGSPRISET

Agenda

- **Del I Revisorns granskning samt plikter m.m. enligt främst ABL**
  - **Allmänna frågor**
  - Förvaltningsrevisionen
  - Uttalanden
  - Agerandeplikt
  - Kort om oberoende och jäv
  - **Tystnadsplikt** och **upplysningsplikt**

- **Del II Ledningens plikter och ansvar**
  - Styrelsens uppgifter
  - **Omsorgs- och lojalitetsplikt**
  - **Kapitalbrist**
  - Värdeöverföringar
  - Låneförbud
  - Sanktioner

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Revisorns uppgifter, 9:3

- Räkenskapsrevision och
- Förvaltningsrevision
- Granskningen ska utföras med professionell skepticism och vara så ingående och omfattande som god revisionssed kräver.
- Om bolaget är moderbolag, ska revisorn även granska koncernredovisningen, om en sådan har upprättats, samt koncernföretagens inbördes förhållanden.
- Granskning av hållbarhetsrapport, 9:3 a

God revisionssed

ISA, FAR och RI m.m. ger vägledning genom rekommendationer respektive yttranden, uttalanden och beslut

Ytterst avgör dock domstolarna vad som utgör god revisionssed

God revisorssed

Definierar revisorns förhållningssätt till sitt uppdrag, sin uppdragsgivare och sin yrkesroll.

God revisorssed vilar på tre grundpelare:

FAR EtikU, IESBA Etikkod

- **Oberoende**
- **Tystnadsplikt**
- **Yrkesmässig kompetens**

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Professionell skepticism

”Revisorn ska vara medveten om att det kan förekomma väsentliga felaktigheter (inklusive bedrägeri) även i de fall revisorns tidigare erfarenhet av det granskade företagets ledning tyder på ärlighet och integritet hos dessa personer.”
(Anderssons m.fl. lagkommentar)

Professionell skepticism

Revisorn bör särskilt upprätthålla professionell skepticism vid granskningen av:

- ledningens uppskattningar av verkliga värden,
- nedskrivningar av tillgångar,
- avsättningar samt
- framtida kassaflöden som är relevanta för företagets förmåga att fortsätta sin verksamhet (se artikel 21.2 andra och tredje styckena i direktivet.)

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Revisions-berättelsen, 9:33

Uttalande om huruvida styrelseledamöterna och VD bör beviljas ansvarsfrihet gentemot bolaget

Anmärkning om styrelseledamot eller VD har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som **kan föranleda ersättningsskyldighet**

Anmärkning om revisorn har funnit att en styrelseledamot eller VD på **något annat sätt** har handlat i strid med ABL, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Revisorns uppdragsförhållande

Syssloman – förtroendeman (RI Dnr 2007-577)

Under de senaste årtiondena har ändamålet att skydda andra intressenter förstärkts

Omsorgsplikten

- Revisorn ska agera ”noggrant, genomtänkt och i rätt tid”
- Innefattar bl.a.
  - Aktivitetsplikt, agerandeplikt
  - Tystnadsplikten
  - Upplysningsplikten
  - Oberoendereglerna och jävsreglerna
  - Relevant kompetens
- Etikreglerna och övriga regler och rekommendationer specificerar numera omsorgsplikten till stor del

Tystnadsplikten, 9:41 ABL

”Revisorn får inte till en enskild aktieägare eller till någon utomstående obehörigen lämna upplysningar om sådana bolagets angelägenheter som revisorn får kännedom om när han eller hon fullgör sitt uppdrag, om det kan vara till skada för bolaget.”

Tystnadsplikten, 9:41

- Tystnadsplikten gäller såväl gentemot helt utomstående personer som gentemot enskilda aktieägare.
- Den omfattar sådana uppgifter om bolagets angelägenheter som revisorn har fått vetskap om vid utförandet av sin granskning och vars röjande skulle kunna vara till skada för bolaget.
- Vad gäller uppgifter som revisorn får kännedom om på annat sätt?

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Tystnadsplikten, 9:41

- Tystnadsplikten hindrar inte revisorn från att lämna upplysningar till styrelsen i dess helhet.
- Gäller tystnadsplikten gäller gentemot enskilda styrelseledamöter?

  - Enligt min mening nej, men annat om det skulle strida mot bolagets intresse (skaderisk).

  - Viss försiktighet bör iakttas.

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Tystnadsplikten, 9:41

- Om aktieägare begär info kan revisorn hänvisa till aktieägarens möjlighet att med stöd av en bolagsstämmomajoritet begära upplysningar enligt 9 kap. 45 §.
- OBS! En vägran från revisorns sida att lämna upplysningar till enskilda aktieägare på begäran kan inte utlösa skadeståndsskyldighet.

Tystnadsplikten, 9:41

OBS! Tystnadsplikten gäller även efter det att revisorns uppdrag upphört.

- Hur länge?

Främst två olika typer av undantag från tystnadsplikten:

- Ingen risk för skada
- Skyldighet enligt lag att lämna ut uppgifter

Tystnadsplikten, 9:41 – ingen skaderisk

- Personer som revisorn behöver rådgöra med inom ramen för uppdraget och som har åtagit sig att inte lämna dem vidare. (Se prop. 2004/05:85 s. 647.)
- Även förmedling av info till medhjälpare av olika slag när uppdraget genomförs.
- Vad gäller om bolaget har givit tillstånd att lämna uppgifter?
    - Fortlöpande information till ex vis kreditgivare?

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Upplysningsskyldighet enligt lag, exempel

- Upplysningar som revisorn ska lämna i revisionsberättelsen eller i en redogörelse enligt 23 § andra stycket.
- Uppgifter på begäran av stämman, om det inte skulle vara till väsentlig skada för bolaget (45 §).
- Särskilda regler för kommunala och statliga bolag (46 §)
- Skyldig att lämna bl.a. medrevisor, ny revisor, lekmannarevisor, särskild granskare och konkursförvaltare erforderliga upplysningar om bolagets angelägenheter (46 §).

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Upplysningsskyldighet enligt lag, exempel

- Skyldighet enligt 44 § att i vissa fall göra anmälan till åklagare och till finanspolisen genom bestämmelserna i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism
- Skyldighet att lämna ut uppgifter till följd av bestämmelser i annan lagstiftning, t.ex. för revisorer i finansiella företag
- Även viss uppgiftsskyldighet gentemot RI (28 § Revisorslagen).
- Uppgifter till förundersökningsledare i brottmål (46 § 2 st)
- Vittnesplikten vid domstol och editionsplikt
- Skatteverket?

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Upplysningsskyldighet enligt lag

- Vad gäller vid företagsrekonstruktion?
- Vad gäller vid t.ex. företagsförvärv?
- Får information lämnas till valberedningen?

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Närvaro på bolagsstämman, 9:41

- Revisorn har rätt att närvara vid bolagsstämman.
- Även rätt att yttra sig i frågor som faller under revisorns granskning.
- Revisorn är skyldig att närvara vid stämman om det krävs med hänsyn till ärendenas beskaffenhet.

  - T.ex. när en aktieägare har ställt frågor som bör besvaras av revisor.

- Enligt Koden ska minst en av bolagets revisorer närvara vid årsstämma.

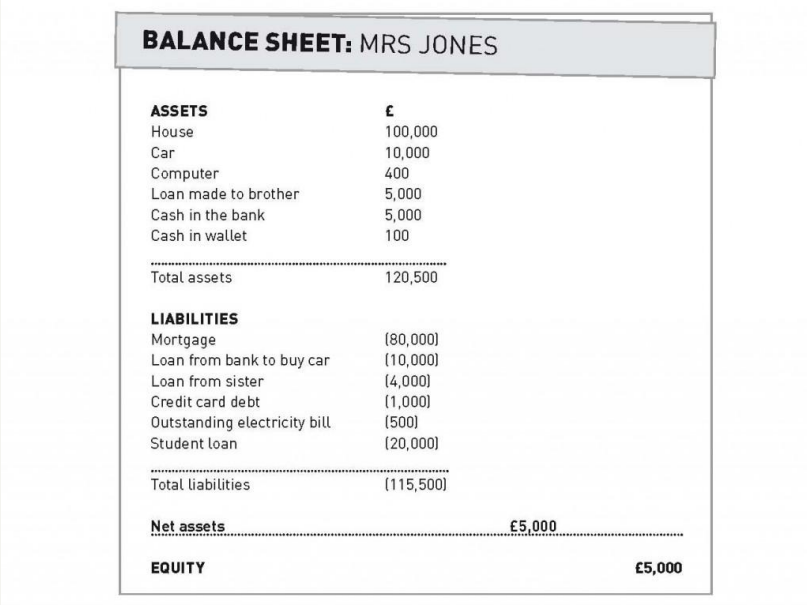
BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Kritisk kapitalbrist

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Kontrollbalansräkningen

- Vid upprättandet av KBR ska ÅRL tillämpas, med rätt till de justeringar som framgår av 25:14 1 st p 1-3
- Obeskattade reserver ska delas upp på eget kapital och uppskjuten skatteskuld.
- Gjorda justeringar ska redovisas särskilt (25:14).
- Hänvisningen till ÅRL innebär att god redovisningssed måste iakttas (2:2 ÅRL).

BALANCE SHEET: MRS JONES

ASSETS	**£**	
House	100,000	
Car	10,000	
Computer	400	
Loan made to brother	5,000	
Cash in the bank	5,000	
Cash in wallet	100	
Total assets	120,500	
LIABILITIES		
Mortgage	(80,000)	
Loan from bank to buy car	(10,000)	
Loan from sister	(4,000)	
Credit card debt	(1,000)	
Outstanding electricity bill	(500)	
Student loan	(20,000)	
Total liabilities	(115,500)	
Net assets		£5,000
EQUITY		**£5,000**

Kontrollbalansräkningen

- RedR 2 Kontrollbalansräkning p. 4.4 och 4.5 - först upprättas en balansräkning enligt ordinarie redovisningsprinciper.
    - Värdering ska normalt ske utifrån fortlevnadsprincipen.
- Därefter ska bolaget gå igenom posterna i balansräkningen för att fastställa om det, enligt 25:14 ABL, finns några tillgångar som kan få ett högre värde eller några skulder som kan få ett lägre värde i KBR.
    - Försiktighetsprincipen är tillämplig.
- Av en not i kontrollbalansräkningen ska det framgå vad de gjorda justeringarna har grundats på.

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Granskningen av KBR

”Revisorn fyller en viktig funktion genom att han eller hon tar ställning till dels rimligheten i grunder och effekter av justeringarna, och dels att justeringarna i kontrollbalansräkningen har presenterats på det sätt som föreskrivs i aktiebolagslagen.” (RI)

Granskningen av KBR

- FAR:s rekommendation RevR 1 p. 3.1 och 3.3 – Granskningen av en KBR är begränsad och skiljer sig därmed från revisionen av en ÅR.
- Granskningen ska utmynna i ett uttalande om huruvida det framkommit något som tyder på att kontrollbalansräkningen inte uppfyller aktiebolagslagens krav.
- Om granskningen visar att kraven inte har uppfyllts ska revisorn i yttrandet redogöra för vad denna slutsats grundar sig på. (RI Dnr 2006-1612)

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Revisorns skyldigheter

- Om KBR inte upprättas trots skyldighet ska revisorn framställa erinran till styrelsen om plikten (RI Dnr 2011-1623)
- Anmärkning ska göras om reglerna i 25 kap. inte följts **inkl. konsekvenserna därav.**
    - Räcker inte att upplysa om kapitalbrist!
- Om uppgift om upprättad KBR saknas i förvaltningsberättelsen ska revisorn ta in motsvarande uppgift i granskningsberättelsen till ÅR

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Revisorns plikter och ansvar enligt aktiebolagslagen

25 november 2026

Som kursdeltagare får du kunskap om:

- Vilka plikter revisorn har enligt aktiebolagslagen och allmänna principer
- Revisorns oberoende inklusive jävsfrågor
- Revisorns deltagande på bolagsstämman, inklusive upplysningsskyldigheten
- Uttalandet respektive anmärkningar enligt 9 kap. 33 aktiebolagslagen
- Det ansvar (skadestånd, bristtäckning m.m.) revisorn kan drabbas av enligt aktiebolagslagen

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Vad tyckte du om dagens webbinarium?

Ta gärna 30 sekunder och svara på utvärderingen!
Efter det besvaras frågor i mån av tid

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Frågor?

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Årets samhälls-insats 2025
SVENSKA UTBILDNINGSPRISET

Tack!

För frågor om BG Institute och våra kurser,
mejla oss på kursinformation@bginstitute.se

BG Institute
EN DEL AV BLENDOW GROUP

Årets samhälls-insats 2025
SVENSKA UTBILDNINGSPRISET